

Pöytäkirja

Luonnos

VN/12927/2020

27.10.2020

Demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen kehittämisen ohjausryhmä Kokous 2/2020

Aika 23.10.2020 klo 13.00-15.30

Paikka Teams

Osallistujat Eeva-Riitta Pirhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö (pj.)
(suluissa varajäsenet) Niklas Wilhelmsson, oikeusministeriö (varapj.)

~~Marja N. Pulkkinen, opetus- ja kulttuuriministeriö~~

(x) Aija Töytäri, opetus- ja kulttuuriministeriö

(x) Ulla-Jill Karlsson, opetus- ja kulttuuriministeriö

(x) Kristina Kaihari (~~Santori Suvanto~~), Opetushallitus

(x) Virva Viljanen, Suomen nuorisolan kattojärjestö Allianssi ry

(x) Milla Rekola, Suomen Lukiolaisten Liitto ry

(x) Matti Tujula (~~Hanna Huuonen~~), Suomen Ammattiin Opiskelevien
Liitto – SAKKI ry

(x) ~~Iivari Korkala~~ (Emma Holsti), Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry

(x) Oskar Storbacka (~~Alexandra Wegelius~~), Finlands svenska
skolungdomsförbund – FSS rf

(x) Kyösti Värri (~~Mari Sjöström~~), Suomen Kuntaliitto

(x) Sirpa Rautio (~~Mikko Joronen~~), Ihmisoikeuskeskus

(x) Jari Koski (~~Sari Hakola~~), Suomen Rehtorit ry

(x) Arto Kallioniemi (~~Pamela Slotte~~), UNIFI ry

(x) Marko Susimetsä (~~Liisa Vanhanen-Nuutinen~~), Arene ry

(x) Pauliina Viitamies (~~Päivi Lyhykäinen~~), Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
ry

(x) Heidi Rosbäck (~~Niina Salmi~~), Osallisuuden osaamiskeskus

(x) ~~Mette Godenhjelm~~ (Riitta-Mari Punkki-Heikkinen), ProLukio ry

(x) ~~Lasse Schultz~~ (Maria Sarkkinen), Ammattiosaamisen
kehittämisyhdistys AMKE ry

Anna Mikander, opetus- ja kulttuuriministeriö (sihteeri)

Liisa Männistö, oikeusministeriö (sihteeri)

Asialista

1 Kokouksen avaus, ohjausryhmän kokoonpanomuutosten ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.09. Todettiin, että ohjausryhmään on nimetty Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry:stä varsinaiseksi jäseneksi toimitusjohtaja Lasse Schultz ja varajäseneksi johtava rehtori Maria Sarkkinen. Todettiin läsnäolijat.

Puheenjohtaja toi esiin, että ohjausryhmän sihteeristölle on esitetty toive toimittaa ohjausryhmän työskentelymateriaalit myös ruotsinkielisinä. Puheenjohtaja totesi, että tähän sihteeristöllä ei ole resursseja, mutta jokaisella jäsenellä on oikeus käyttää ohjausryhmän työskentelyssä valintansa mukaan joko suomea tai ruotsia.

2 Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin muutoksitta.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 3.1)

Hyväksyttiin muutoksitta.

4 Ohjausryhmän työsuunnitelman hyväksyminen (liite 4.1)

Liisa Männistö esitteli ohjausryhmältä saatujen kommenttien perusteella viimeistellyn luonnoksen työsuunnitelmaksi. Todettiin, että työsuunnitelmaa päivitetään ja täydennetään tarpeen mukaan työn edetessä. Konkreettinen työskentely tapahtuu loppuvuonna 2020 ja keväällä 2021 temaattisissa alatyöryhmissä.

Todettiin myös, että tavoitteena on kokonaisvaltainen lähestymistapa, jossa demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen kehittämistä tarkastellaan kaikilla kouluasteilla varhaiskasvatuksesta aina toiselle asteelle. Eri kouluasteiden erityistarpeet on otettava huomioon alatyöryhmien työskentelyssä ja tehtävänä on löytää kullekin kouluasteelle soveltuvat keinot ja toimenpiteet näiden erityistarpeiden mukaisesti.

Arto Kallioniemi nosti esiin kysymyksen mm. yliopistoille avoinna olevista rahoitushauista ja niiden omarahoitusosuuksista. Tähän ohjausryhmä ei ottanut kantaa.

Työsuunnitelma hyväksyttiin muutoksitta.

5 Työsuunnitelman toimeenpano: alatyöryhmät (liite 4.1)

Jokaista ohjausryhmän varsinaista ja varajäsentä oli pyydetty ilmoittautumaan 1-2:een työsuunnitelmassa esitettyyn alatyöryhmään oman kiinnostuksensa ja asiantuntemuksensa mukaisesti (Webropol-kysely) sekä tarvittaessa ehdottamaan alatyöryhmien jäseniksi ohjausryhmän ulkopuolisia asiantuntijoita.

Anna Mikander esitteli sihteeristön kokoaman alustavan ehdotuksen alatyöryhmien järjestäytymiseksi. Ohjausryhmä päätti, että ehdotuksen mukaisesti perustetaan kolme temaattista alatyöryhmää: 1) OPS- ja toimintakulttuuriryhmä, 2) Opettajankoulutus- ja tutkimustyöryhmä ja 3) Lähiyhteistyöryhmä.

Keskusteltiin alatyöryhmien kokoonpanoista ja puheenjohtajista. Päätettiin, että sihteeristö täydentää esitystä käydyn keskustelun perusteella ja lähettää muokatun ehdotuksen ohjausryhmän hyväksyttäväksi. Päätettiin myös, että alatyöryhmät voivat vielä ensimmäisissä kokouksissaan tarvittaessa esittää täydennyksiä kokoonpanoihin niin että kokoonpanot ovat riittävän edustavia.

Tavoitteena on, että alatyöryhmät kokoontuvat jo ennen ohjausryhmän seuraavaa kokousta.

6 Työsuunnitelman toimeenpano: hankittavat selvitykset / kartoitukset (liite 6.1)

Liisa Männistö esitteli sihteeristön valmisteleman esityksen ohjausryhmän ja alatyöryhmien työn tueksi hankittavista taustaselvityksistä ja kartoituksista.

Todettiin, että molemmat selvitykset ovat tarpeen. Keskusteltiin kuitenkin olemassa olevia hankkeita, järjestöyhteistyötä ja hyviä käytäntöjä koskevan koonnin/viestintäkampanjan (esityksen kohta 2) aikataulutuksesta ja toteutuksesta.

Kyösti Värriin mukaan oppilaitokset ja koulut ovat koronapandemian vuoksi normaalia kuormittuneempia, joten kartoituksen ehdotettu ajoitus ei välttämättä ole paras mahdollinen. Virva Viljanen puolestaan totesi, että koronatilanne on toisaalta tuonut korostetusti esiin tarpeen kartoituksessa koottaville materiaaleille. Myös Pauliina Viitamies kannatti kartoituksen käynnistämistä välittömästi.

Keskusteltiin myös siitä, mihin materiaaleja kannattaa koota (oph.fi vai jokin muu alusta) ja mitä kanavia pitkin materiaaleja kannattaa levittää kouluille ja oppilaitoksille.

Päätettiin, että esitetyt kartoitukset käynnistetään heti. Kohdan 2 osalta puheenjohtajisto ja sihteeristö kuitenkin miettivät vielä, miten ao. kartoituksen toteutusta voidaan vaiheistaa niin, ettei se kuormita kouluja ja oppilaitoksia liikaa.

7 Muut asiat

Kristina Kaihari esitteli koontia poikkihallinnollisista kestävästä kehityksestä SDG-alatavoitteen 4.7 hankkeista. Päätettiin, että OPH ja OKM päivittävät taulukkoa omien hankkeidensa osalta ja päivitetty versio tallennetaan Tiimeriin, josta se on kaikkien ohjausryhmän jäsenten saatavilla. Ohjausryhmän jäseniä pyydetään tarvittaessa päivittämään taulukkoa omalta osaltaan.

Virva Viljanen kertoi marraskuussa käynnistyvästä nuorten valtakunnallisesta politiikkaviikosta ja sen yhteydessä toteutettavasta Poliittikkabussi-kiertueesta.

Liisa Männistö kertoi sunnuntaina 25.10. käynnistyvästä Ylen Lasten tasavalta -kampanjasta, jossa mm. oikeusministeriö ja OPH ovat kumppaneina.

8 Seuraava kokous

10.12.2020 klo 10.00-12.00

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.37.